Hadrián

STŘEDA 26. 6. 2019

OFICIÁLNÍ ZPRAVODAJ MEZINÁRODNÍHO FESTIVALU DIVADLO EVROPSKÝCH REGIONŮ

Řidič Autobufu Reif zařazuje novou rychlost

Dianiška: važme si toho, že jsme svobodní

Líšeň zve pracovníky pečující o městskou zeleň

KDO JE… ŠIMON SPIŠÁK

Z Prahy do Nitry – i tak by se dala charakterizovat cesta režiséra, jehož na festivalu uváděná Anna Franková získala slovenskou divadelní cenu Dosky.

čtěte na str. 3

HRAJÍCÍ BÁSNÍK

Držitel básnické Ceny Jiřího Ortena v monodramatu rozžívá debut „Miluji svou babičku víc než mladé dívky“.

čtěte na str. 6

SPANILÁ JÍZDA LIBERECKÉ LIAZKY

Když před jedenácti roky Naivní divadlo Liberec uvedlo Pohádku o Raškovi, uchvátilo na řadu let diváky napříč generacemi, nadchlo kritiku i odborníky a získalo celou řadu cen. Nyní se na tento úspěch pokusil liberecký soubor v téměř stejném složení navázat – v čele s autorem Tomášem Syrovátkou a režisérem Martinem Tichým. A to **Pohádkou o Liazce**, která nás rovněž přenáší do nedávné minulosti a na půdorysu moderního příběhu plného dobrodružství zpracovává ryze regionální téma. Ovšem s nadregionálním dopadem.

Tomáš Syrovátka vyšel z reálných faktů, s nimiž ale nakládá velmi volně, a to především ve prospěch dramatičnosti příběhu, který se točí kolem tří sympatických zaměstnanců závodu LIAZ, kteří v 80. letech dostali příležitost účastnit se Rallye Paříž–Dakar a jejichž motivací mj. bylo získat srdce krásné sekretářky. Do děje tvůrci vhodně zakomponovali pohádkové motivy vztahující se jak k oblasti arabského světa (nechybí přání plnící Šeherezáda, kouzelný velbloud a džin), ale i k našemu kontextu. Tři mladíci připomínají tak trochu české Honzy, kteří musejí na své cestě za splněným snem překonávat řadu nesnází, což se jim daří i díky jejich vrozené dobrotě.

foto: Naivní divadlo

Ač je titul určen pro děti ve věku od pěti let, vznikla inscenace z rodu těch vskutku rodinných a zároveň mnohovrstevnatě inspirativních, při nichž si na své přijdou diváci skutečně napříč generacemi. Ti nejmladší mohou s napětím sledovat pohádkový příběh, v němž najdou poučení, že toho pravého vítězství lze dosáhnout jen skrze vlastní úsilí a férovou hru, dospělí si zase zavzpomínají na reálie 80. let a baví se inteligentním slovním humorem (např. když se ze Šeherezády záměrným přeřeknutím stane Seřežezáda, která unavenému závodníkovi splní přání a namasíruje mu unavená záda).

Střídání perspektiv dynamicky proměňuje mizanscénu

Mnohovrstevnatého scénáře se režisér Martin Tichý ujal s téměř klukovskou hravostí. Podobně jako v Raškovi i zde kombinuje činohru s loutkoherectvím, přičemž jednotliví protagonisté dokazují, že jsou si jistí v obou polohách. Herci zbytečně nepřehrávají, naopak svůj projev často sympaticky zcivilňují. Výjimečná je také Tichého schopnost vytvářet iluze, na čemž nese významný podíl svým výtvarným řešením inscenace také Robert Smolík. Svět pouštní rallye dokázali oživit díky realistickým předmětům (především různě veliké modely aut) či jen náznakovým rekvizitám (jako písečné duny jsou použity béžové sedací vaky, řídítka protagonisté skrze hereckou akci sugestivně promění v motorky, obyčejný rám evokuje čelo Liazky, kterou mladíci brázdí poušť…). Často se tu pracuje se změnou perspektivy, kdy se střídáním různě velikých modelů aut dynamicky proměňuje mizanscéna, čímž vznikají vtipné situace. V inscenaci je také využita projekce na plátno kryjící celou zadní stěnu jeviště. Na to se promítají staré autentické amatérské i televizní záběry Liberce, ale i dakarské rallye, objeví se tu rovněž statické ilustrační fotografie, které jsou ale animovány díky live snímání. U stolku v pravé části jeviště (primárně slouží jako iluze kanceláře továrny Liaz) je v lampě zabudována kamera. Ta snímá objekty na desce, které prolíná s fotografiemi, případně je samostatně promítá na plátno. Díky natočení ramena lampy je umožněno snímat i akci na jevišti, zejména pak přibližující se objekty a předměty (např. helikoptéru či hlavu komentátora závodu), takže se divák může těšit i ze zajímavých detailů a efektů. A především přirozené dynamičnosti, kterou ještě víc umocňuje původní hudba Ivana Achera. Využity jsou i úryvky známých dobových hitů, které napomáhají dotvářet atmosféru (např. německé písně 80. let sloužící k identifikaci konkurenčního německého závodníka).

Inscenace klade na herce poměrně velké nároky v přesném ovládání techniky, ale drobné výpadky a zaškobrtnutí – vždy pohotově vyřešená – vnášejí do jednotlivých představení autentičnost a živost. Vstupovat podruhé do stejné řeky bývá často zrádné, ale v tomto případě si tvůrci poradili na výbornou… Spokojení diváci jsou toho důkazem.

Pavla Bergmannová

glosa včerejšího dne

foto: Šámalova Sobotka

Lukáš Křížek

Největší zážitek dne byl rozhodně domácí Lakomec v režii Michala Háby. Nejde ani o převyprávění Lakomce, ani o nadbytečnou interpretaci. Všechny složky byly vytříbené, precizně vycizelované a vyrovnané. Žádná nepřebíjela druhou. Na druhou stranu herectví bylo explicitnější, bylo výrazovější a samozřejmě excelovalo. Zároveň ale byly opravdu všechny složky inscenace vyrovnané. Což je podle mě hrozně důležité, aby výsledek nesklouznul k totálně nudnému Molièrovi, nebo extremistické interpretaci. Představení zároveň ctí minulost, současnost i nadčasovost textu. Byly tam prvky commedie dell'arte, pracovalo se s groteskou, s hudební složkou a výrazem na ní napojenou, s explicitností v hlase atd. Svou vyvážeností na mě Lakomec působil velmi současně, byl to současný Molière, současné problémy. Byť představení může působit jako panoptikum postaviček, které pobíhají po scéně, skáčou na velké plyšové prase nebo narážejí do stěn, inscenace stále nese nějaké sdělení, které je možná hlubší, než se zdá. A to se mi líbilo nejvíc, že nejde o levnou interpretaci a všechny složky fungují dohromady.

Viktor Černický: PLI

21:00 Divadlo Drak, Studio

Původně studoval divadelní vědu na brněnské Filozofické fakultě, ale záhy ho zlákalo vyzkoušet teorii v praxi. Činohrou byl znuděný, a tak se vrhnul na okrajovější avantgardní žánry, jako je taneční a pohybové divadlo nebo klaunství. V průběhu studia pod vedením Pierra Nadauda pracoval také s Heinzi Lorenzenem, Irinou Andreevou, Jarem Viňarským nebo s Dominiquem Boivinem a Cie Beau Geste. Nejvíce ho ale zajímá práce s objekty, které při performancích vnímá jako své rovnocenné partnery, nechce jimi jen manipulovat, ale tematizuje vztah mezi performerem a předmětem. Vybírá obyčejné objekty,

foto: Divadlo Drak

většinou z chladnějších materiálů. V inscenaci Parolapolea je v hlavní roli železná tyč, v inscenaci **PLI** vyjadřuje Viktor Černický své myšlenky pomocí několika kovových židlí s polstrováním. Proces tvorby sám označuje za ping pong mezi „intelektuálním" a „intuitivním". Nechává přijít nápady, které pečlivě třídí, analyzuje a domýšlí, což je mu další inspirací pro rozvinutí původních idejí. Černický při své tvorbě funguje spíše jako sólista, než že by

foto: Divadlo Drak

pracoval ve velkých tvůrčích kolektivech, je velký detailista. Se svými projekty slaví úspěch na domácí scéně, získal Cenu taneční platformy za rok 2017 a znovu letos, právě za inscenaci PLI, jež uvádí i zde na festivalu. Porota ocenila „originální choreografický přístup a výjimečnou interpretační kvalitu představení". Jeho talentu si ale všímají i v zahraničí, zúčastnil se například tanečního festivalu B.Motion v Bassano del Grappa.

Veronika Švecová

foto: Anne Franková, Nové divadlo/Collavino

10:00 a 19:00 Divadlo Drak

Šimon Spišák študoval na Katedre alternatívneho a bábkového divadla DAMU v Prahe. Jeho meno je úzko späté s nitrianskym Novým divadlom a inscenáciami Kúpalisko, Kozliatka a vlk, Cisárove nové šaty a Proces. V roku 2017 získalo Nové divadlo tri nominácie na cenu Dosky za **Annu Frankovú** v kategóriách najlepšia réžia, najlepší ženský herecký výkon (ktorú premenili) a najlepšia inscenácia.

Šimon, kedy ste prvýkrát stretli s menom Anny Frankovej?

V Chorvátsku, keď som mal asi 10 rokov. Boli sme pri mori, ja som sa nudil a otec mal akurát rozčítanú túto knihu. Ukradol som mu ju a na vlastné prekvapenie ma to začalo baviť. Neskôr som sa k Denníku Anny Frankovej ešte dvakrát vrátil.

Ako na vás zapôsobil jej denník?

Nepamätám si pocity z prvého čítania, ale teraz ma na tom baví hlavne to, aký je to univerzálny príbeh. V podstate je to dievčenská teenage literatúra na pozadí globálnej katastrofy. Vo svojich tridsiatich rokoch som mal pocit, že čítam o sebe. A to už nie som žiadna teenagerka. A ešte ma fascinuje to, aké je to napriek všetkému zábavné.

Ako vznikla spolupráca medzi vami, Novým divadlom a Annou Frankovou?

S dramaturgičkou Veronikou Gabčíkovou sme sa o tom bavili už počas pôsobenia v Starom divadle Karola Spišáka v Nitre, ale napokon sme to nestihli.

Pochádzate z divadelnej rodiny Spišákovcov, umenie máte v krvi. Čo vás najviac inšpiruje v oblasti divadla, filmu, literatúry či výtvarného umenia?

Najviac ma inšpirujú ľudia v mojom okolí – hlavne dvaja. Nepoviem, o ktorých ide, lebo si to náhodou prečítajú a budem im to musieť vysvetľovať. Neviem, či som zodpovedal otázku, ale obaja pôsobia v oblasti umenia.

Ako hodnotíte vašu divadelnú sezónu 2018/2019? Čo vás prekvapilo, obohatilo?

Bola dlhá. Prekvapujem sa hlavne sám. Vždy som vedel, že som lenivý, ale nie až tak. A že začínam byť prchký a náladový. A obohatilo ma hlavne skúšanie Kafkovho Procesu v Novom divadle v Nitre. Inscenáciu nepovažujem za príliš vydarenú, ale Kafku ako takého mám ešte radšej ako predtým.

Aké plány má režisér Šimon Spišák do budúcnosti?

Budúcu sezónu budem veľa režírovať v Čechách. A potom by som bol radšej niekde blízko domova, lebo sa mi už nechce cestovať.

Miroslava Košťálová

16:30 Iby Pop (koncert)
18:30 Xavier Baumaxa (koncert)
21:30 Unhappy happy

„Nechápu, že se divadlo v autobusech nehraje už dávno“

Herec Petr Reif v Žižkových sadech zaparkoval svůj epesní Autobuf. Pojízdný kulturní prostor, který přes den poskytuje spřáteleným umělcům a ve kterém večer předvádí vlastní herecké umění. Dnes a zítra to bude představení Unhappy happy. Petr mě a vás pozval na prohlídku své krásky.

Co to je za autobus, jaký typ?
Karosa 736C.

Jak dlouho ji máš?
Jedenáct let, pojedenácté jsme tady na festivalu.

Máš na to řidičák?
Ano, vlastně ze začátku jsem měl řidiče. Bál jsem se jezdit pár let, nabíral jsem zkušenosti.

A už je to lepší?
No, jasně! Už to řídím sám, asi šest nebo sedm let.

Kolik tady hraješ inscenací?
Udělali jsme jich tady šest a v současnosti se hrajou dvě, tři. Jedno představení máme připravené tak, že hrajeme vlastně bez sedaček, diváci sedí jen v jedné polovině autobusu. Představení Unhappy happy se zase hraje uprostřed a okolo autobusu, diváci sedí z obou stran.

Dá se autobus zaparkovat na hraní kdekoli?
Tam, kam dojede a kde je na něj místo.

Co z venku potřebuješ pro hraní? Elektřinu?
Vlastně nic, když je agregát – jednou jsme hráli i v lese.

Jaká je kapacita Autobufu?
Záleží, od 25 diváků, jednou tady bylo i 70 diváků na koncertu Jeleních lojů.

Měl jsi někdy poruchu?
Ano, samozřejmě!

Tak řekni nějakou veselou poruchu.
Třeba když jsem loni odjížděl z Hradce, praskla mi pneumatika, takže jsem musel autobus nechat na benzince. Jel jsem domů autem, pro autobus jsem se vracel. A stejně jsem pak s tou prasklou pneumatikou dojel do Prahy, ale ne až na parkoviště. Něco buchlo vzadu, vypustil se veškerý vzduch, takže autobus se nemohl pohybovat, nemohlo se zařadit, nemohlo se nic bez vzduchu. Hodinu a půl jsem stál na přechodu v Praze, první prázdninový den v obrovském teple. Pobíhal jsem kolem autobusu a lidi se mě ptali, co s tím mám. Já jsem jim odpovídal, že nevím, že jsem herec. A smáli se tomu.

Kde jsi ho vlastně koupil?
V Pečkách od pana Horáčka.

To byl vždycky tvůj sen hrát v autobusu?
Vždycky. Přijde mi to prostě jako nejlepší divadelní prostor na světě.

A proč ne vlak třeba?
Ten stojí víc než 50 tisíc, na ten bych neměl. A v něčem mi přijde horší než autobus. I když

foto: Kristýna Krtek

mám cestování vlakem rád. Divím se, že se nezačalo v autobusech hrát dřív, hned jak se vynalezli.

Jaké úpravy jsi musel udělat, co je tady jinak než v normálním autobusu?
Snažili jsme se je udělat co nejminimálnější, aby to pořád byl autobus. Obrátili jsme část sedaček o 180 stupňů a různě jsme je seřezali, abychom udělali elevaci. Takže přední nohy jsou menší než normálně v autobuse a ty zadní jsou zase mnohem vyšší. Udělala se elevace, aby bylo dobře vidět, odmontovali jsme taky držáky na zavazadla, ale jinak jsme žádné zásadní úpravy nedělali.

Co hradečtí uvidí, když za tebou přijdou?
Každý večer se tady odehraje představení Unhappy happy, jinak jsou tady odpoledne koncerty, ve středu je tady Iby Pop, Xavier Baumaxa a ve čtvrtek je tady od půl sedmé improvizační představení Věci. Od půl desáté, nebo tak nějak po setmění Unhappy happy. Představení je inspirované knihami Olivera Sackse a skutečnou postavou Vincenta Venery, což je ještě žijící undergroundový umělec, který prožil svou hlavní uměleckou éru v 90. letech.

A téma?
Téma je prostě člověk potýkající se s životními strastmi, uměleckými... nevím čím. To je těžko říct!

Potřebuješ, aby lidi byli blízko, když hraješ?
Je to pro mě lepší.

V čem?
Cítím je, vidím je, slyším je. Takže si s nimi můžu hrát – a oni se mnou. Vevnit, okolo, nahoře se hraje na autobusu...

Máš plány pro další sezónu s autobusem?
Chtěl bych udělat další představení asi zase s Kačenou (*režisér Unhappy happy*). Je ale pravda, že nás čeká změna. O prázdninách spolupracujeme s Tygrem v tísni a budeme dělat představení Antická Štvanice, kde bude Autobuf hrát. Potom tam budeme nastálo u Vily parkovat.

Takže se ti splnil sen – najít relativně v centru Prahy místo, kde se dá stát?
Jo. Uvidíme, jak to půjde, samozřejmě. Ale ano, ten cíl poslední dva roky bylo najít nějaké parkování pro Autobuf, někde na hezkém místě. Což podle mě Vila Štvanice je. Navíc máme k sobě nějak dramaturgicky nebo divadelním cítěním blízko.

A poslední otázka: v čem je řízení Autobufu speciální a jiné od normálního auta?
Obava, že se se s tím něco stane, ale je to zážitek. Paráda. Přední sklo je skvělé. Za jízdy se houpá sedačka. No a je to takový zážitek, takový adrenalin větší, trošku.

Karel Kratochvíl

foto: Divadlo Buřet

PROSTĚ MÁME, CO JSME CHTĚLI

22:15 Atrium Radnice

Brněnské divadlo Líšeň do Hradce přiváží jevištní meditaci na motivy prastarých buddhistických textů Spoutaný trávou. Na otázky nejen k této inscenaci odpovídá Pavla Dombrovská.
Divadlo Líšeň vzniklo v roce 1998 a od té doby ušlo pořádný kus cesty. Aktivně navíc vytváří několik projektů, od divadelních po obecně prospěšné a občansko-kulturní. Změnilo se hodně? Vzpomenete si, co pro vás bylo přelomové?
V této věci jsme si zachovali kontinuitu. Divadlem se vyjadřujeme ke světu. Život, který žijeme, se odráží i v naší tvorbě. Ani si nemyslím, že by se za tu dobu něco výrazně změnilo. Dělo se toho hodně, ale byl to fofr, takže to trvalo chvilku. Co bylo přelomové... k tomu mně napadá, že se nám narodily děti, což bylo skutečně přelomové. A pak se samozřejmě v čase dějí takové ty zásadní osobní události, které s sebou přinášejí vědomí hodnoty života. Pro divadlo bylo zásadní, že jsme potkali lidi, kteří stejně jako my chtěli dělat divadlo tak, aby to dávalo smysl, a zůstali s námi, i když to často bylo nepohodlné a finančně nezajímavé.

Držíte se původní myšlenky, nebo jste nuceni ji přizpůsobovat současným trendům? Jste experimentální uskupení, což by značilo příklon k proměnlivosti, na stranu druhou tvoříte svobodně a bez kompromisů. Došlo k nějakému výraznějšímu posunu vaší poetiky?
V „současných trendech“ se moc neorientuji, takže tím pádem ani nepřizpůsobuji. Původní myšlenky se držím, protože to ani nijak nejde nebo to neumím nebo by mně to jinak nebavilo. Prostě máme, co jsme chtěli. To, že jsme experimentální uskupení, s sebou nese „příklon k proměnlivosti“ v tom smyslu, že každé naše představení je úplně jiné. A to se nevylučuje se svobodou a nekompromisností. Výrazný posun poetiky přichází s každým novým představením.
Hrajete pro diváky od dvou let až po dospělé. Využíváte lidových forem, orientálních motivů, tvoříte v obrazech, nezaleknete se scénické poezie. Jakou máte zkušenost s porozuměním? Nebojíte se, že by mohla forma přebít obsah, tak jak se tomu u jiných kusů a divadel občas stává? Máte nějaký trik, jak si ověřit, že nejde o vyprázdněnou podívanou?
Co se týká porozumění, nezáleží ani tak na věku, jako spíš na založení publika, předpokladech pro vnímání nerealistického, stylizovaného tvaru. Někdo je uchvácený hrou nekonkrétních obrazů, jiný nadává, proč se má půl hodiny dívat na pařez. Já to chápu. Taky jsou věci, kterým nerozumím. Nemyslím si, že by nám „forma mohla přebít obsah“. Tyto dvě věci od sebe nelze oddělit. Forma bez obsahu nefunguje. A žádným trikem si to nepotřebujeme ověřovat, protože tohle za nás obstarává publikum – po představení za námi lidé chodí a mají potřebu mluvit o tom, co viděli, což je i pro nás velice důležité.

V inscenaci Putin lyžuje zpracováváte jeho nástup k moci. V Hygieně krve se věnujete rasismu a totalitě. Láká vás politické divadlo, cítíte potřebu se vyjadřovat k současnosti?
K určitým událostem máme potřebu se vyjádřit – a tak vzniká politické divadlo. Na současnou situaci v politice jsme se zaměřili hrou Mazel a Sakumprásk. A tím myslím naše vyjadřování končit nebude. Je určité období v dějinách našeho státu, se kterým jsme se dosud dostatečně nevyrovnali, a nyní se nám to vrací v různých podobách, například v relativizování skutečně zrůdných věcí, které jsou v demokratické společnosti nepřípustné, nebo v pozvolné ztrátě vědomí důležitosti hodnot, na kterých stojí spravedlivá společnost, či v ubývání schopnosti rozeznat manipulaci, projevy totality.

Spoutaný trávou pracuje s buddhistickými motivy. Kdyby byl někdo, koho tyto příliš nelákají a koho byste měla „přesvědčit“, čím to pro něho může být zajímavé?
V buddhistických příbězích jsou věci týkající se podstaty života – tedy hlavně úcty k životu ve všech jeho podobách. Pokud někoho podobné náměty nezajímají, nebo by je rád viděl zpracované jinak, tak bych ho rozhodně nijak nepřesvědčovala. Naše představení nezpracovává buddhistické motivy nijak dogmaticky (to snad ani nejde), leccos jsme si taky přimysleli a jeden z motivů příběhu – ochránit stébla trávy, v současném světě klimatických změn a krize biodiverzity nabývá aktuálního rozměru. Naše představení by měli povinně vidět všichni pracovníci pečující o městskou zeleň! To bychom se pak místo na vyschlou trávu vydřenou až do hlíny mohli těšit na rozkvetlé vlahé a vonící, ve větru vlající trávníky plné nejen nyní tak zdůrazňovaných motýlů.

Lukáš Křížek

foto: Irena Moštková

Miluji svou babičku víc než mladé dívky

22:00 Gočárovo schodiště

Za básníka by měly mluvit jeho verše. A tak vám namísto rozhovoru s hradeckým rodákem, absolventem DAMU i Univerzity Karlovy a držitelem Ceny Jiřího Ortena za rok 2018 Ondřejem Maclem přinášíme úryvky z jeho tvorby.

Ponořte se do nich a vnímejte jejich nezpochybnitelnou krásu. A pokud můžete, nepropásněte dnešní jedinečnou možnost setkat se s jejich autorem v monodramatu inspirovaném básnickou sbírkou, z níž jsme si vypůjčili titulek.

Intenzivní zážitky vám přeje
KlariN

foto: Česká televize

Anatomie
Před spaním nám chodila dávat dobrou noc, a to každé části těla zvlášť. Začínalo se od hlavy, směrem k nohám:

„Dobrú noc, vlásky, dobrú noc, očička, dobrú noc, nosík…“

„Jazýček vynechej, chceme si ještě povídat.“
„Dobrú noc, krček, dobrú noc, ručičky, dobrú noc, prsia, dobrú noc, bruško, dobrú noc, nožičky…“

„Zapomněla jsi na lulánek!“

„Já tu nemůžu spát“

…zněl název reportáže, kterou má milá k té noci napsala. Starobní dekor, co mi tak imponoval, působil v jejích očích strašlivě hned od prvního pohledu. Tady a milovat se? Napsala mimo jiné:

Neřekla ‚já tu nemůžu spát‘, ale nejraději by to řekla. Venku pršelo.
„Vem si na spaní taky něco z babiččiných věcí.“
„Přece nebudu spát ve věcech tvojí babičky.“
„Ale vždyť babička je moje láska.“
„Já to vim. No.“

Kosmetika

Barvou proti šedinám, krémem proti vráskám...
Co takhle krása
šedin, vrásek? Respektive krása
milovaného ve všech jeho proměnách, krása kosmická...?

„Škola života“

Když jsem se pořezal při depilaci kivi – „Teraz ešte musíš urobiť jednu školu, takú obyčajnú. Naučiť sa variť, upratovať, periny prevliekať... A ja tam budem riaditeľkou.

Recyklace lásky

Stalo se. Chodím s mladou dívkou.
Na svůj věk toho zažila až až; nabídla mi pokoj, všechnu tu banalitu lásky: Ať je nám dobře, a to stačí; bývá dost nemocná; ve tváři má babičkovské rysy… To je už jiná kniha.
A přece, abych tu změnu zpečetil, uznal jsem za vhodné strávit noc s mladou dívkou v oáze babiččiny garsonky. Stará dívka ležela mezitím ve špitále. Oblékl jsem nás do jejích šatů, ustlal nám pod hrazdou pro nemohoucí a myslel si…

Antiromantička

Nikdy se neopila.
Z tancovaček prchala hned potom, co pomohla s výzdobou sálu. Žádný flirt, natož Dionýsos. Nejsprostěji nadávala „krupica“.
Neviděla, nepotřebovala vidět moře.
Nešplhala na štíty velehor.
V zahraničí byla snad jednou, s pracovním zájezdem a bez výrazných dojmů.
Ani stopa charismatu, intelektuálství, záliby ve sportech…

„Viem, že nič neviem“

-Sókratés! (utkvělo jí díky vědomostním TV-soutěžím)
-Odkud ho znáš? Od Bati?
-Áno, rysoval vedľa mňa návrhy strojov a nosil pruhovanú košeľu.

„Si taký teplučký – a ja taká chladná!“

Hladila mi paprčku, buclatá kostnatému.
Teplo v sobě cítím jen ve vzácných intervalech, zatímco ona chladne neúprosně furt…
Naproti nám na lednici mikrovlnka.

Senzace!

Do schodů kostela dnes babi vynášeli rovnou tři urostlí chlapi.
„Aspoň sa bude mať na čo spomínať.“

Moci tak zachovat ty chvíle, kdy se nic zvláštního neudálo…

Polibek

Jednou jsem za ní přišel do nemocnice, když měla virózu, tak jsem se musel navléci do plastového pláště, roušky, rukavic.
Otřesné – políbit jí ústa přes roušku. Podat jí ruku jen v rukavici.

Odpadek

Rozbila som hrnček.
Nemám ho vyhodit a koupit novej?
Keď je na ňom panna Mária…

Žádný démon rozkladu. Vše, co jsi měla ráda, odnesou k popelnicím (do bazarů, šatníků či sklepů…) tvoji nejbližší.

VAŽME SI TOHO, ŽE JSME SVOBODNÍ A BUĎME TOLERANTNÍ K DRUHÝM

16:00 Transky, body, vteřiny – Studio Beseda

Atletka Zdena Koubková, která v roce 1934 vytvořila světový rekord v běhu na 800 metrů, se ve své době stala naší mezinárodně nejuznávanější sportovkyní. Její kariéra by se určitě vyvíjela nadějně, kdyby jí lékaři oficiálně nepotvrdili, že je intersexuál – tedy člověk s nejednoznačným pohlavím. Koubková se ze světa sportu stáhla a sváděla nelehký boj o svou identitu. O inscenaci, která vznikla na základě jejího životního příběhu, jsme si povídali s režisérem – Tomášem Dianiškou.

Při jaké příležitosti jsi narazil na neobyčejný příběh atletky Zdeny Koubkové?
Díval jsem se v knihkupectví na novinky a dostala se mi do rukou knížka Příběh české rekordwoman od Pavla Kováře. Slovíčko „příběh“ bylo pro mě při výběru námětu zásadní, jsem totiž jeden z těch, pro které je to nejdůležitější součást divadelní hry. V tom knihkupectví jsem se rozhodl, že tohle bude ta pravá věc pro Bezruče. Oznámil jsem námět vedení divadla, koupil jsem knížku, nechal ji půl roku ležet doma a do poslední chvíle prokrastinoval.

Co tě na osudu Zdeny Koubkové nejvíc fascinovalo?
Že se na pozadí velkých československých dějin odehrává intimní, křehký příběh, který v sobě v samé podstatě nese konflikt, o kterém se zcela otevřeně stydíme mluvit i dnes. Vnitřní rozpolcenost slavné osoby a její veřejný pád je vždycky fascinující a zrůdně sexy. Známe to od Michaela Jacksona i Kevina Spaceyho.

Nakolik věrně se držíte historických faktů vztahujících se k osudu vaší hrdinky?
Nejedná se o dokumentární film. Neměli jsme v plánu vytvořit historické drama. Chtěl jsem, ať hra promlouvá k dnešku. Situace jsem kvůli rychlejšímu spádu a dramatičnosti často vyhrotil do extrému. Autor předlohy byl bohužel v šoku a od mého textu se ostře distancoval. Myslím, že ho štve, že ke Zdeně Koubkové nepřistupujeme s pietou. Podstatná část děje je zasazena do 30. let minulého století.

Nemáš pocit, že naše současnost se této době začíná velmi nápadně podobat?
To je taky jedna z věcí, vůči které se Kovář ohradil. Zdena Koubková se jistě neúčastnila antisemitských akcí a její odpůrci nemluvili slovníkem dnešních nenávistných komentátorů z Facebooku. Mně ale přišlo podstatné tam tuto paralelu mít. Upozorňovat na trable skrze divadlo je bezpečný, ale nepatrný způsob záchrany světa. Když jsem totiž kdysi napomenul sedmnáctiletý kluky, aby nelepili po tramvaji obrázky hákového kříže, dostal jsem kopačkou do obličeje. Inscenace se věnuje i transgenderové problematice. To je ale jen jakýsi výchozí bod pro další témata.

Jaké je to nejpodstatnější poselství?
Nejpoužívanější message v mých hrách je: važme si toho, že jsme svobodní, a buďme tolerantní k druhým. To, že na divadle sledujeme pohnuté osudy hlavních hrdinů, nám přece připomíná, jak banální jsou naše problémy. Připomíná nám, že život je fajn.

V hlavní roli exceluje herec Jakub Burýšek. Byla jeho volba jednoznačná?
Samozřejmě jsme řešili, jestli by Zdenu neměla hrát holka. Prohozené pohlaví mi ale přijde tematické k příběhu a divadelně vděčné. Kuba má skvělé herecké i fyzické nadání, navíc je Zdeně malinko podobný, takže to byla rychlá volba. Jakub Burýšek je pro roli skvěle připravený i fyzicky.

A otázka na závěr: běháš rád?
Ne, hrozně to bolí.

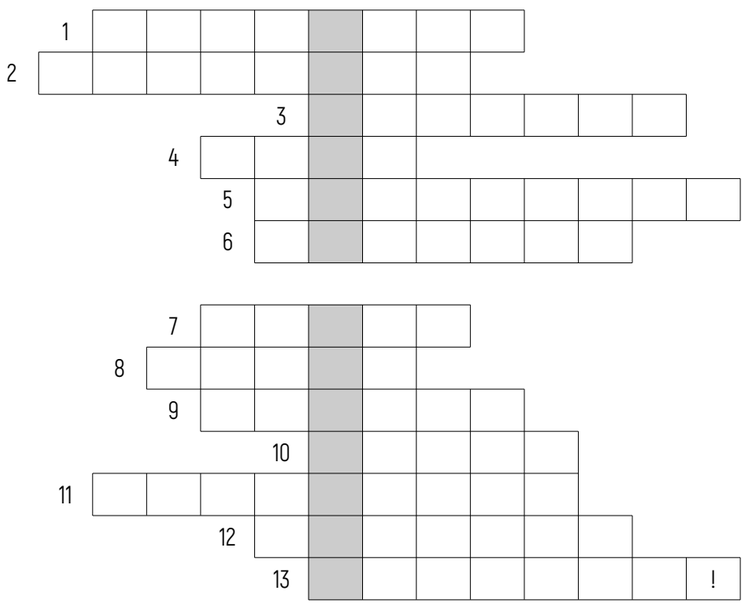
Pavla Bergmannová

Křížovka o festivalové balíčky a vstupenky na vybraná představení

V tajence najdete dramatika a režiséra, jehož jméno figuruje v zítřejším festivalovém programu. Tajenky posílejte v SMS spolu se svým jménem, a to do 26. 6. do 20:00 na telefonní číslo 777 177 508. Výherce večer určí los.

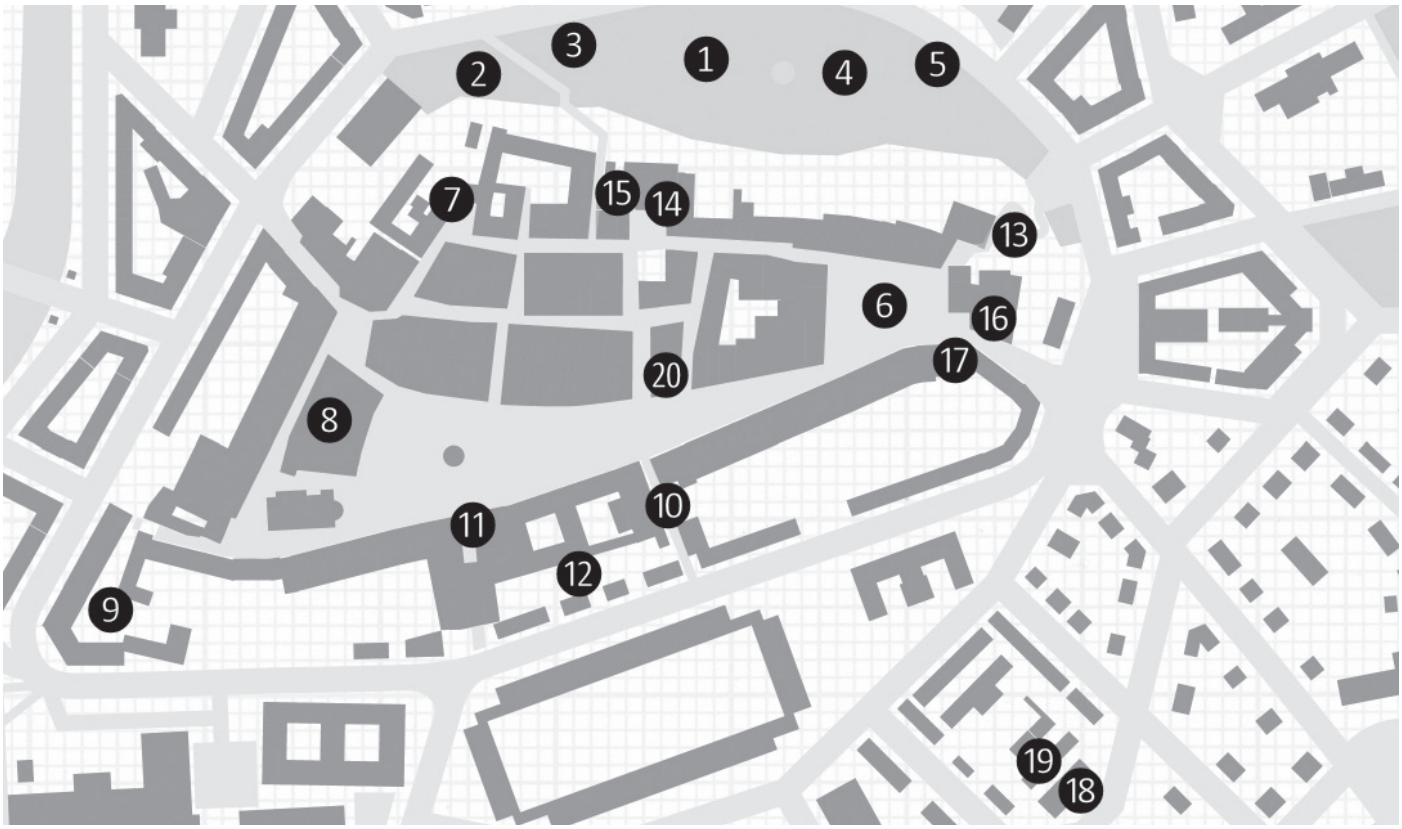
1. Národnímu divadlu se říká Zlatá…
2. Stroupežnického drama Naši…
3. zvýšené poschodí v hledišti
4. brněnská vysoká divadelní škola
5. herečka, která nás opustila v tento den před 28 lety (Vlasta)
6. brožura k představení

7. před začátkem divadla si ho vypnu
8. autor Nory nebo Divoké kachny
9. rozpis divadelních zkoušek
10. Shakespearovo divadlo v Londýně
11. vedoucí pěvěckého tělesa
12. loutka na ruku
13. „Té lípy se…“

Program festivalu – středa 26. 6.

09:00 Aero | 30‘ | Odivo, Banská Bystrica (SK) | Divadlo DRAK – Studio 19
10:00 Anna Franková **(čti na str. 3)** | 80‘ | Nové divadlo, Nitra (SK) | Divadlo DRAK – Hlavní scéna 18
10:00 Léto jako v pohádce | 60‘ | Knihovna města HK (Léto s Rybičkou) | Lodivadlo-Q10 13
11:00 Aero | 30‘ | Odivo, Banská Bystrica (SK) | Divadlo DRAK – Studio 19
15:00 Tři malá prasátka | 40‘ | Toymachine, Praha | Lodivadlo-Q10 13
15:30 Zpívající koťata | 35‘ | Alena Kubínová, Hradec Králové | Klicperovo divadlo – Letní scéna 15
16:00 Sen pana Brambory – aneb taneční pohádka s dílnou | 60‘ | Taneční divadlo Honzy Pokusila, Hradec Králové | Divadelní stan 2
16:00 Transky, body, vteřiny **(čti na str. 7)** | 100‘ | Divadlo Petra Bezruče, Ostrava | | Klicperovo divadlo – Studio Beseda 16
16:00 Anna Beckerová (koncert) | 60‘ | Lodivadlo-Q10 13
16:30 IBY POP (koncert, **čti na str. 4**) | 60‘ | Autobuf 5
17:00 Journey | 15‘ | DRAMA LABEL – KALD DAMU, Praha | Dům U Špuláků – sklepení
17:00 Hlupáci z Chelmu | 35‘ | Studio Damúza, Praha | Divadlo DRAK – Šapitó 18
17:00 Nessie (koncert) | 60‘ | Lodivadlo-Q10 13
17:30 Zamilovaná řeka | 40‘ | Slunovrat, Hradec Králové | Městská hudební síň | 7
18:00 Michal Horák (koncert) | 60‘ | Lodivadlo-Q10 13
18:00 Dohráno, Cyrano! | 45‘ | KZ312, Praha | | Šapitó Žižka 3
18:30 POOL, physical introduction | 25‘ | Tereza Sikorová, Brno | Atrium Radnice 8
18:30 Xavier Baumaxa (koncert, **čti na str. 3**) | 80‘ | | Autobuf 5
19:00 Kabinet pamětí | 90‘ | Le Cabaret Nomade, Brno | Malé náměstí 6
19:00 Salto v tył (Salto vzad) | 110‘ | Teatr Ludowy, Krakov (PL) | Klicperovo divadlo – Hlavní scéna 14
19:00 Anna Franková **(čti na str. 3)** | 80‘ | Nové divadlo, Nitra (SK) | Divadlo DRAK – Hlavní scéna 18
20:00 Stand’artní kabaret | 60‘ | VOSTO5, Praha | Divadelní stan 2
20:00 Čekání na kokota | 90‘ | Maso Krůtí, Praha | Lodivadlo-Q10 13
20:55 Factorial! Orchestra | 90‘ | koncert | Klicperovo divadlo – Letní scéna 15
21:00 Školní výlet | 20‘ | Václav Bartoš, Hradec Králové | Jižní terasy 12
21:00 PLI **(čti na str. 3)** | 45‘ | Viktor Černický, Praha | Divadlo DRAK – Studio 19
21:30 Unhappy happy **(čti na str. 4)** | 60‘ | Divadlo Bufet, Praha | Autobuf 5
21:30 Čáry života | 45‘ | koncert | Hudební stan 4
21:30 Cimbál Party | 240‘ | Hradecká cimbálová muzika | Lodivadlo-Q10 13
22:00 Na každý pád **(čti na str. 6)** | 30‘ | Ondřej Macl, Hradec Králové | Gočárovo schodiště 10
22:15 Spoutaný trávou **(čti na str. 4)** | 45‘ | Divadlo Líšeň, Brno | Atrium Radnice 8
22:15 Romeo a Julie | 40‘ | DAMU, Praha | Městská hudební síň 7
22:30 Genuine Jacks | 45‘ | koncert | Hudební stan 4
00:00 Mutuju | 120‘ | DJ set | Hudební stan 4

HRADEC KRÁLOVÉ
KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ
MINISTERSTVO KULTURY
Státní fond kultury ČR
NADACE ČEZ
Klicperovo divadlo Hradec Králové
DRAK
kontrapunkt